

Frantz-Caspar Moldenhauer jr.

Heimefront og rekruttdager.

Dagbok for menig nr. 58, jeg er i 1.lag i 1.tropp i 1.komp.

"BjørnWest"

Tillegnet mor og far og Aud.

Jeg kom først i forbindelse med "Heimefronten" gjennom John høsten 1941. Meningen var da å dra til England, men forskjellige omstendigheter gjorde at denne plan måtte oppgis. Så var det lenge stille. Høsten 1942 var det igjen litt nytt men et døde vekk. Før påske 1944 var det våpeninstruks og det var tale om invasjon ved påsketider. Heller ikke dette ble det noe av. Høsten 1944 begynte igjen våpeninstruksene men ble stoppet p.g.a. portforbudet. Like før jul ble jeg spurt om jeg ville dra til England. Da jeg den gang var uvenn med paps svarte jeg ja og siden gikk vi og ventet på nærmere ordre. Som følge av disse planer ba jeg Aud om å forlove seg med meg og da hun svarte ja var jeg det lykkeligste menneske som kunne tenkes. Takket være den perlen ble jeg og venn igjen med paps og var så lykkelig som jeg aldri kan huske å ha vært takket være elskede Aud. Den dag jeg traff deg skal jeg alltid huske. Men at du ville ha en slik tosk som meg har mange ganger vært vanskelig for meg å forstå. I januar 1945 var det daglig nye beskjeder om reisen og den 14/1 dro John i dekning og den 20/1 dro Ludvig og Lasse opp i Masfjordfjellene som det senere viste seg. Vi andre trodde det var til England, men det viste det seg altså ikke å være. Mandag 18/2 fikk så jeg endelig beskjed om at jeg skulle reise til England trodde jeg. Reisen skulle skje lørdag 24/2, med endelig beskjed fredag 23/2.

23/2

Svigermor og svigerfar, Aud og Vesla hos oss hjemme. Var ute for å få nærmere ordre om reisen men intet nytt.

24/2

Framleis intet nytt. Mest lyst til å gå fra i hele greia, litt mye tull synes jeg.

25/2

Enno ikke nytt. Kontoret som jeg gikk hjem fra 21/2 kl.12 p.g.a. ondt i magen kan jeg ikke godt skulke lenger! Aud hos meg.

26/2

Snakket med Mørkvad og fikk da endelig sikker beskjed om at jeg skulle reise onsdag 28/2 kl. ½ 3.

27/2

Siste dag hjemme sa adjø til svigerfar og svigermor. Magen urolig. Sa til svigermor og svigerfar at jeg skulle i dekning på fjellet, kanskje våpenøvelse, forsyninger antagelig fra luften.

28/2

MILITÆRHISTORISK SAMLING - GAUSDAL

Pakking og avskjed med Rigmor, mor, far og Aud. Fælt å reise fra dem man er glad i. Skulle ønske jeg aldri var gått med. Reiste med Seimstrand kl.1/2 3 til Hundvin. Sur reise, regn og vind og fremme til Hundvin kl. ½ 9. Gikk til litt forbi tunnelen hvor vi plystret "Mellom bakkar og berg" og ble tilsnakket av en "kontakt" etter å ha ventet i regn og vind ½ time ble vi kjørt til Lindås hvor vi delte oss i to parti. Vi gikk ca. 20min. til Claus Natås hvor vi fikk den beste mottagelse som tenkes kunne. Godt og varmt og oppredd seng. Trette som vi var gikk vi snart til sengs. Lengtet etter Aud, mor og far. Håper at mor er etter omsst. Bra og ikke dårlig p.g.a. sinnsbevegelse ved avskjeden. Mor's deilige mat skal jeg aldri glemme. Næsten ondt å spise ved tanken på mor. Som en liten hilsen hadde mor lagt 10 sigaretter og et brev med til meg. Det holdt på å ta knekken på meg. Tusen, tusen takk fra den kjære kjære mor. Magen helt umulig, hennes..... plages svært.

1/3

Rolig dag på Natås. Tenker på de kjære der hjemme, litt kortspill og diskusjon om hvorledes reisen mon kommer til å gå . Magen helt håpløs. Tenker på de hjemme.

2/3

I dag skal vi videre. Fikk heldigvis sendt en liten hilsen til mor og Aud. Det hjalp utrolig godt. Er meget roligere i dag. Kl.1/2 9 aften startet vi på den videre fart som vi trodde gikk til England. Rodde til Vågseidet kl.10 hvor vi traff de øvrige av reisefølget – med bil til Sævarås og så gikk vi til Myking kirke hvor vi ankom kl.1/2 1 om natten etter tung marsj i snøen som falt tett. Fikk endelig avføring. Det hjalp godt. Kl.1 skulle båten hente oss, den kom kl.1.45. Det eneste som ikke var presis. Om bord fant i yderligere deltakere på turen. Etter 3/4t båttur ble vi til vår store forbauselse landsatt igjen, på Kvinge som det senere viste seg. Opp gjennom snøen gikk marsjen. En halv time lå vi stille uten å kunne bevege oss p.g.a. folk på veien. Så måtte vi vente på båtskyss over vannet ved Kvinge. Kaldt som bare fy og våte og trøtte og ditto – gikk vi fr..... til i fy.....ja. Misunner de hjemme som kan ligge godt i sin seng. Med skiene på skulderen og sekken på ryggen gikk marsjen opp over en snedekket røys. Helvedes jobb. Et stykke oppe ble vi mottatt av fenrik H.Mowinkel Nilsen og korporal Gjesdal i det Norwegians Independant Forces uniform. Fenriken fallskjermsoldat. Anlagt forlegninger innover fjellet sammen med øvrige befal fra ca. okt. 44. Et stykke oppe fikk vi sigaretter og sjokolade det smakte.

3/3

Vel oppe spante vi skiene på det vil si jeg måtte gå da jeg ikke hadde bindinger på skiene mine. Korp. Gjesdal gikk i forveien og sendte en ordonans i møte med ski. Ordonansen var Ludvig. Hyggelig, så gikk marsjen videre til Nordalseter hvor vi ble innkvartert. Spiste, gjorde bekjentskap med "The 24 hour ration" maten vi skal leve. Spiste drops, sjokolade og røkte og la oss tidlig trøtte og våte som vi var.

4/3

Rekruttdagen i Masfjordfjellene.

5/3

Kvikk marsj på ski til Kupa. Magen dårlig og børen tung, men det gikk da.En del av guttene fikk uniform og våpen. Jeg fikk en Lee-Enfield rifle fra forrige krig, 50 patroner og en eske tobakk (1/2 lb) Players flaked Navy Cut. Så var vi på sesjon. Lt. Eilert Eilertsen var legen. Tilbake på forlegningen fikk vi en del våpen - instruks. Kjente et meste fra før.

6/3

Rolig dag. Var ute og skjøt med riflen 5 skudd og 8 skudd med Sten maskinpistol. Om em.... Maskin... ang....Brau m.g. sersj.Gjesdal skjøt hull i ruten. Magen enno ikke bra.

7/3

Ny tur til Kupa. Jeg var dårlig i magen og måtte snu i Kalvedal. Frøs og hadde feber la meg. Om natten vakt fra ½ 3 – 4 og fra ½ 6 – 7.

MILITÆRHISTORISK SAMLING - GAUSDAL

8/3

Magen bedre. Ble forflyttet til Stutsdalsæter ved H.Q. Stri tur. Tung pakning. La fra meg regnfrakk, hatt, sorte knikers, pyjamas, et sett lett undertøy i Kalvedal på depoet. Det går vel til pokkers men det var for tungt å dra på alt. Framme i H.Q. kl.2. trøtt og sliten p.g.a.varme og den tunge pakking. Fikk dårlig kum..... noe annet enn den elendige maten vi var vant til. Hilste på nestk. Lt. Kayseer og Kapt. Risnes vår sjef. Ser ut som om alle offiserene er gamle kjente. Rolig dag for øvrig.

9/3

Marsj til Kupa for å hente stoff. Regn og dritt føre men fin tur ser ut som om magen er bra no heldigvis. Hentet med oss en del av ukerasj. fra Grøndalseterens depot. Tilbake kl.7 våt men i fin form. Middag og klæsbytte + en god røyk gjorde underverk. Tidlig til køys, vakt om natten fra ½ 6 – 7. x) drømte at Aud var hos meg om natten til i dag 9/3.

10/3

Startet kl. 11.15 til Grøndalseteren Depot etter proviant, gikk til Kupa. Mye god mat Corned Beef – rødbet, gulerøtter, ost, smør. Tilbake lånte vi et Navy radio set og rigget det opp, stolte saker..... Etter en bedre middag tok vi oss en røyk og hørte på dansmusikk. Våte etter turen over isen som fløt av vann. Fikk en uniformsjakke av presten. Det var jo alltid en begynnelse. Vi venter på dropps d.v.s. tilførsel fra luften men været ser lite lovende ut. Hørte av kapt. at ryktene var begynt å gå i byen om at det lå norske tropper i fjellene så vi kan vel vente tyskere snart. Skjerpet vakthold. Mange kjente her oppe har enno ikke hilst på John og Lasse som ligger lenger vekke. Magen helt OK heldigvis selv om det blir stritt her oppe er jeg glad for at jeg dro hva som enn kan skje med meg. Kanskje har jeg i militæret funnet det jeg søkte bestandig før. Måtte barbere vekk den fine begynnelsen til fullskjegg bare barten får stå igjen. Dårlig med lys er den eneste mangel. Presten innbød til kamerataften i Tverrvassbu, men jeg måtte være hjemme. Gjorde meg livet behagelig med gode bøker, sjokolade, drops og røyk så mye jeg ville ha. Mye god musikk. Tenker bare på de hjemme hvorledes du mor har det. Ber hver aften om at Gud må beskytte dere og la meg få se dere igjen kjekke og friske alle sammen. Skulle ønske jeg kunne få sendt hjem en liten hilsen, men det er nok umulig. Nå har jeg vært her en uke og trives heldigvis godt bare jeg tenker så svært på mor og far og Aud. Har nok billede på veggen og leser mors brev hver dag så jeg snart kan det utenat og har Aud's maskot i brystlommen men det blir allikevel ikke det samme. I morgen er det søndag md ferskt kjøtt til middag, lever som grever gjør vi i hvert fall.

11/3

Søndag 1 uke siden jeg kom til Bjørn West. Tur til Totlandsseter kl ½ 10. Hilste på Lasse han er blitt fenrik no. Regn og sludd på hele turen nesten. Tilbake ca. kl. 7.00 var trøtte og sulten. Fin tur og god form, men for et forbannet vær. Kokken hadde kokt kjøttsuppe til oss det smakte. På hodet i køyen snarest.

12/3

Tur til Kupa for å hente stoff. Regn og dårlig vær. Våte. Savner så Aud, undrer på hvorledes hun har det og mor og far da. Snart er det fars fødselsdag den som kunne få sendt en hilsen.

13/3

I Tverrvassbu hvor adjutanten Harbitz Rasm. orienterte om de norske styrker i England og gruppen "Nordisen" som vi tilhører. Meget interessant. Kupatur og frøs på om aftenen. Håper vi no får godt vær og de ventede dropp så jeg kan få uniformen min. Magen har vært bra i flere dager no og det er jeg glad for. Håper det holder seg – no og formen ellers er fin. Trives godt i dette livet, frisk luft og skiturer hver dag. Vakt 5-7 ute.

14/3

Regn – skodde og snetykke. Ordre om tur til Totlandsseter. Jeg måtte gi opp på Kupa p.g.a. magen. Tok med stoff tilbake til Grøndalseter. Våt som en kråke, ikke tørr tråd på kroppen. Den som no hadde kunnet ta en tur hjem. Bade bytte reint tøy på seg og ha tørt tøy

MILITÆRHISTORISK SAMLING - GAUSDAL

frusjo..... Her er håpløst å få vasket tøyet sitt. Nestkom. Likte visst ikke at jeg hadde gjort vendereis, men det får stå sin prøve.

15/3

Kokkjobben i dag. Heldigvis fikk vi beskjed om at det var innedag og klættørk. Kom vel med. Koste oss så godt vi kunne her og fikk dessuten instruksjon ompistr..... Av løit.dr.E.Eilertsen. Vakt fra 19/21. skodde og regn. Fy fan for et vær. Lå lenge og tenkte på de hjemme og på kjære Aud. Håper de alle har det bra og at Aud er frisk og kjekk. Skudd.

16/3

Kokkejobb, de andre til Andvik. De får sikkert en jævli tur i regn og skodde. At det aldri kan bli godvær her, skulle gjerne hatt karabin og uniform jeg og. Lite mat igjen og rasj. Eggerøre av eggepulver til frokost, flotte saker. Barberte og vasket meg det smakte, barten begynner å bli fin no. Hugget ved og ryddet i saker. Tenker så på hvorledes far og mor har det i dag, det er jo paps fødselsdag, gratulerer hjerteligst paps. Håper dere alle er friske og kjekke. Gudskjelov at nyhetene er gode om dagen så blir krigen kanskje slutt før vi kommer i kamp. Har ikke mye lyst til å miste livet no når alt er så bra, men vi er jo soldater i felten no og må være forberedt på at tyskerne kan oppdage oss hver dag. Men det står fortsatt i skjebnens hånd. I morgen får vi heldigvis nye rasjoner. Her er jo omtrent bunnskrapt no. Har fått fin ny meis. (Ludvig Tar soveposen for meg) I går var det samm..... for ny båtlast stoff til oss. "Solstråler på ølflasken". Når det blir dropp fra fly er særmeldingen "Ansvaret er ikke noe svar". Kl. 17. No sitter jeg her og bytter til dansemusikk fra USA og tenker på som fyller år i dag. Håper han er hjemme og at mor er kjekk og frisk og at Aud er hos dem på besøk og at de har det koselig. Sitter og venter på de andre skal komme hjem. Maten er ferdig. Av og til kan jeg få lyst til å gå fra det hele og dra hjem, men det går nok ikke det er jo desertering og det er det dødsstraff for og jeg vil heller gå gjennom dette med en sjanse til å få leve videre. Håper bare at det hele er slutt snart, lengter så etter mine kjære, mor, far og Aud. Det hele hadde vært meget lettere dersom jeg kunne skrive hjem, men det blir vel en ordning på det og. Jeg sender mine hjerteligste lykkeønskninger til deg kjære papsen min. Guttene kom hjem våt til skinnen og trette, er glad jeg ikke var med. Tidlig til køys ingen parafin.

17/3

Strålende sol og fint vær. No er det flott å ligge på påsketur. Alt tøy luftet og ellers rolig dag. Kl. 15.00 kom 30 nye folk, de hadde vært 8 dager underveis og nesten uten mat. Jeg fikk ordre om å følge 10 mann til Kalvedalen. Hentet tilbake en del av tøyet mitt så no ligger bare regnfrakken og hatten mini Kalvedalen. Vi satt og sang en stund utover kvelden men har fremdeles ikke parafin. Kom ordre at alle guttene undtagen Magnussen og jeg skulle dra til B.A.3, meget trist skulle gjerne vært med innover. Der ligger jo John. Undres på hvor jeg blir plassert og i hvilket lag jeg kommer.

18/3

I dag strålende vær, reint utrolig. Dagen blir rolig liggedag men står for de andre i avreisens tegn. Det blir trist når de reiser. Veldig greie karer. Dessverre var den ene av de grå hanskene jeg fikk av Else til jul brent helt i stykker på ovnen i natt. Var falt ned av snoren. Trist men lite å gjøre ved dessverre. Satt i solveggen og dro oss hele dagen nesten. Strålende vær, måtte det bare vare! Før de andre dro måtte jeg til Tverrvassbu og hente en del utstyr til dem ca. 40kg, godt det var kort vei. Presten holdt en liten andakt før de dro. Det er tomt og trist og stille her no men Magnus og jeg laget eggerøre av eggepulver og pølse og spiste oss stappmett. Etterpå la vi oss og røkte, spiste drops og sjokolade og nød dansemusikk fra stuen og lengtet etter våre kjære. Fly over andre natten på rad, montro om det er allierte eller tyske. Undres på om jeg nogensinde ser mine kjære igjen, men så lenge der er liv er det håp.

19/3

I dag sner det som bare pokker, det var klart at det gode vær ikke kunne holde seg. Etter frokost hugget vi ved og koste oss med radio og røyk, men ut på dagen får vi vel en eller annen ordre. Svigerfar har fødselsdag i dag, så vidt jeg husker, gratulerer med dagen. Ryddet opp i rommet etter de som reiste i går. 2 hadde satt igjen L-E rifler utenfor det andre selet,

MILITÆRHISTORISK SAMLING - GAUSDAL

jeg leverte de ned i H.Q. i går ellers har de vist fått med alt sitt. Kom 3 nye karer i selet Brede ??, Nilsen og Per Hauge ellers sol i dag.V....?????

20/3

Resten av de nye folkene kom. Regnvær til en forandring. Vakt om natten fra 3-4. Til Svarvaa????.... prov.

21/3

Start kl.8 til Sinnvass..??? etter stoff start ½ 11 fra Stulsdal til Lille Matre?? en jævla tur i snestorm og tåke til dels tilbake igjen kl.1/2 10 om kvelden trøtte som filler og våte. Smakte godt å få legge seg å sove. Jamen er det jævla å gå disse lange turene. Gnagsårene blomstrer og kroppen er mør. Men når det er bra vær er det jo fint. Avle?????...

22/3

Til Kupa etter slipp varene??. 1/2 fot vann på isen sine sleder?????. Våte som kråker når vi kom hjem, ikke en tørr tråd på kroppen og godt sliten. Men det hele er bra når man igjen er i hus. Brandgut???? Viste og jiu-jitsu introduksjon om kvelden ved Tvindeheim.

23/3

Vakt ½ 7 – 8 rolig form. med kartinstruks og handgranatkasting. Kl.1/2 3 til Totlandsseter etter stoff. Meningen var å gå til Stegelvik kl.8.00 om aften, men avlyst p.g.a. 10 Gestapo hadde rassa i Andvik. Strålende sol og føre innover men hardt som bare fy hjem. Retur kl.00.50. På Totlandsseter tok alle det de fant brukbart og stjal med seg. Mitt utbytte var en flott stillett??? (silent killing), 3 flotte Silva kompass og en fin turprimus Fikk ?? flott??..... Feltsagen jeg tok måtte jeg avlevere men det gjorde lite da den var litt uhåndterlig å dra med selv om den var lett og liten sammenleggbar. Kan sikkert fåes etter krigen for en billig penge. Da jeg ikke har fått nytt våpen måtte jeg låne en Sten-gun. Vi var jævla trette og håper bare på rolig dag i morgen.

24/3

Strålende sol til Forhåpentlig "dropp" stille og rolig formiddag og bra er det vi trenger litt hvile for de såre bena no. Barbering og klættørk og solet oss litt. Vedhogst. Det er fint med turene når været er bra men i regn og styggevær er det fælt. Vi ser lyst på det hele når været er bra men blir motløs i dårlig vær. No er det visst slutt på bæringen for en stund da Totlandsseter skal rømmes og gudskjelov for det. Det har vært hardt hitil. På frontene er det jo good news hver dag så det blir forhåpentligvis snart slutt på krigen. Opprop???? fra heimefronten veldig ..??... litt instruks av blåbok. Allierte gått over Rhinen ...??.. offensiv. Savner ...???... BA2. Ansvaret vi ikke noget svar i BA3. Dagene telles på fingrene. Dropp til natten endelig. Per Haugen fenrikken Fh??? Og løyt. Rasmussen gikk kl.5 til Urdalsseter for å behandle en N.S. mann, undres hvorledes det går. Sov middag. Fint og rolig. Vakt kl.20-21.20

25/3

Rolig dag. Kokkejobb, flotte nyheter, strålende, litt eksersis og mer? blåbok. Vedhogst. Det var endelig dropp i natt men ikke uniform og våpen som vi venter på.

26/3

Overskyet. Droppen i natt ble det ikke noget av. Eksersis og øvelse i terrenget. Rydding vedhogst. Lt.Rasmussen ga ordre om at ordonans i tjeneste.....?? og naskeri vil bli strengt straffet. Hva skal vi gjøre med fangsten fra Totlandsseter. Per og sersj.Kolås var og hentet 10 sivile som ble ført til H.Q. Vakt kl.22.30-0100.

27/3

Vakt på fjellet kl.08.00-12.30. Sov middag, fikk utlevert Mills Bomb (handsgranat) ellers stille dag. På frontene går det jo strålende, overskyet vær.

MILITÆRHISTORISK SAMLING - GAUSDAL

28/3

Sludd. Instruks i sprengning etc. opptelling av proviant om formiddag. Barbering – vedhogst. Instruks om ...??... om miner og lignende. Stolte nyheter, krigen slutter vel snart av får vi håpe. Klarnet opp ut på kvelden. Vakt kl.01.00-03.00.

29/3

Strålende sol. Kokkejobb. Kjøtt, mye arbeid med maten. Undres på hvorledes mor og far har det og hvorledes Aud har det og hvor hun er henne no i påsken. I går var det en måned siden jeg reiste fra byen. Lengter svært etter mor og far og Aud mest Aud. Håper det blir dropp igjen i det fine været noe og at været vil vare. Blir spennende om det er særmelding til oss kl.15.00 og om nyhetene er fortsatt like gode. Skulle ønske Aud var her i det herlige påskeværet og fine føret. Ingen særmelding kl.15.00 dessverre. Får håpe det kommer Middagen var flott. Fikk utlevert nytt våpen Stengun Silence, eneste her oppe som har dette våpen, det nyttes mest i spesialoppdrag. Fenrik Thomassen fikk forflytningsordre og glad er vi. Han drar i morgen 09.00. 08.00 tyskere kommet til Mo montro om vi får noget føling av det? Vakt 17-20 satt på fjellet og solte meg og studerte faglitteratur. Det er fantastisk så sneen har minket i det siste, montro om den holder til tyskerne har overgitt seg eller om dem er vekke om en 14 dagers tid. For et herlig liv dette er når været er godt, vi har nok av sjokolade, tobakk og mat, og vi slipper tenke på penger og dagen i morgen. I påsken skal det ikke være bæring, har vakt hvert annet døgn, så vi er ikke kommet til slaraffenland. Men så blir det vel dobbelt hardt etter helgen. I dag var de 8 fangene fra forleden dag og bar innover rr....materiell for oss. Fin måte å få folk til å bære?? På ved og la de arbeide for oss. I det siste har det stadig vært tatt fanger (påskegjester) og vi har hatt mye besøk av forskjellige "kontakter". Her er dog svært få påskegjester, dette skyldes for en stor del bestemmelsen om at det er forbudt å leie ut sæl og fjellhytter. Der gjorde tyskerne oss en kjempestor tjeneste og seg sjølv en bjørnetjeneste. Det var nærsagt beste hjelpen vi kunne få.

30/3

Regnvær Forflytningsordre for samtlige til Tverrvassbu. Start kl.10.00. Dagen gikk med å komme seg i orden. Har foreløpig fått enerom. Til middag særmelding og telegram om fly. Ingen særmelding om aften så det blir ikke dropp i dag heller. Ved et uhell av flyene visst droppet lasten sin på Osterøen, folk sendt for å hente stoffet. Fenr. Tvilde ny troppssjef, veldig hyggelig.

31/3

Vakt kl.02.00-05.00, snefokk surt og kaldt. Fri om formiddag lå og leste og sov. Vakt kl.12-14. Måtte flytte fra eneværelset. 2 nye til laget kom fra Kupa. Påskeaften feiret med eggerøre av pulver (36 egg – 16 mann), corned beef. Sang og koste oss til ca. kl.00.30. En riktig fin dag.

1/4

Påskedag, øs pøs, det regnet så jævla som jeg sjelden har sett maken til. Kokkejobb. Presten holdt påskepreken. Ikke H.Q, tilstede. Kl.11.30 ordre om?? fra Urdal av Osterfjord-droppet. T...?? så det skiene måtte bæres lange stykker om gangen p.g.a. lite sne og mye vann og tilsutt lot vi de stå det siste stykket og brukte bena. No er det endelig kommet støvler. Start kl.13.20 tilbake kl.20.30 søkk våt. En fæl tur, men når vi hadde byttet det våte skitne tøyet med et sett tørt skittent tøy følte vi oss vel allikevel. Det begynner å bli et problem med klesvask no, dårlig vær og lite tid som det er. Undres på når det våte tøyet tørker. Klokken stilles fram 1 time i natt: en time mindre søvn.

2/4

Vakt kl.02.00- 03.00, heldigvis innevakt med gløtt rundt hytta hvert kvarter, ser ut som om det letter litt. Regnvær om morgenen igjen til en forandring. Vakt kl.10-12. Litt våt igjen. Blir snart vant til det no. Særmelding om dropp kl.15. Vakt kl.17-18. Særmelding kl.18.30. Et jævla vær så det blir vel neppe dropp. Etter en bedre aftens til køys.

3/4

MILITÆRHISTORISK SAMLING - GAUSDAL

Sludd og regn. Øvelseskyting med L.E. rifle og Brengun. Våt igjen. Da klokken blev 13.20 og vi ikke hadde hørt nytt fra dropp folkene ble 2 mann sendt av gårde, mens resten holdt seg klar til start på et øyeblikks varsel, bevestnet og uniform, men de kom heldigvis straks tilbake. Intet dropp???. kl.1730 start for tur til Stegelvik i snefokk. Det blir en jævla tur på henimot 1 døgn startet kl.17.40 i snefokk men det lettet heldigvis etter hvert. 1t35m. til Kupa videre til Totlandsseter tid ca 1 ½ time. Klabbet godt oppover men på toppen var det endelig silkeføre. Startet fra Totlandsseter kl.11.00 på marsjen til Stegelvik. I mørke bar det nedover, turen tar normalt 1time, vi brukte 2 ¾ t. Det gikk over stein og lyng i mørket og over myrer i vann til knes. Vel framme ble vi innlosjert i en løe. Det var jævla kaldt å sitte der men tilslutt krøp vi i høyet og da fikk vi sove litt, men frøs gjorde vi våte som vi var. Vi lå der fra ca.03.00-05.00

4/4

Da returnerte vi med uforrettet sak p.g.a. tysk vaktbåt i fjorden hindret landssetting av stoffet. Nydelig tur om morgenen, men vi ble jo jævla våte igjen. Sol oppe på fjellet og silkeføre, tilbake i Tverrvassbu kl.11.00. Spiste og la oss til å sove. Vakt 20-22. nokså kaldt.

5/4

Vakt 10.00-12.00 i nydelig solskinn, pusset vaktgeværene og gjorde klart til teltoppsetning p.g.a. ny vaktordning. Inspeksjon av lt. Kayser. 6 personer i Tverrvassbu flyttet og vakt igjen 16-18. Etterpå utlevert ekstra Mills Bomb, pusset og prøvet den. Ble prov.forv.

6/4

Start kl.08.40 til Tverrvatn eksersis av forskjellig art. derpå manøvre. Vi overmannet vakten. Veldig fornøyet og vårt angrep ble meget vellykket. Jeg var speider og var den eneste av 1 og 3 lag av 1 troppen ble rosende omtalt av fenr. Tvilde under diskusjonen etterpå. Krøp som en slange. Så en solid lunsj og utdeling av sjokolade og sweets til nattens manøvre og b....??. Start kl.15.30. Herlig sol. Vi fikk ordre om å ta med strømpebytte og genser da vi kom til å bli god og våt. Vi gikk først til Steinsetdalen i full militær framrykning og vi klarte å innta forlegningen der til kl.17.20. Startet videre kl. 17.30 til Kupa kl. 18.30. Jeg gikk foran som speider. Videre kl.19.30 til Andvik. Nydelig vær og føre spesielt flott var solnedgangen på skavlen. Vi rykket fram mot løa til Marit? som vi inntok kl.22.00. Manøvren avblåst. Vellykket men sambandet sviktet. Vi var litt våt på bena, men byttet ikke. I kjelleren hos M. fikk vi te og spiste. Start fra Andvik kl.00.30. Vi ventet i Andvik fra 0100.0220, men ingen båt kom og måtte så returnere til M. da rutebåten kom kl.04.30 fikk vi melding om at båten var kommet og dro nedover til Andvik igjen. Hentet last og så opp til M. igjen. 1 fange tatt. Rart å gå på vei igjen i uniform med våpen gjennom tykkeste bygda.

7/4

Vi startet straks på returen og kom til Tverrvassbu kl.13.30 utslitt som aldri før etter en herlig tur i herlig sol. Spiste og la oss til å sove. Jeg hadde fått en grankvist på venstre øye og det sjenerte meget i sollyset på turen. En flott tur fram og en fin tur tilbake med 20kg pakning men anstrengende. La oss tidlig.

8/4

Stilling kl.08.00. Barbering og gikk så kl.09.00 til dr. med øyet mitt ikke alvorlig men ble sprøytet. Tilbake igjen i Tverrvassbu var det gått alarm p.g.a.2 skøyter med tyskere kom til Haugsdal ved Kupa. Sekkene ble pakket forskriftsmessig feltutstyr og kl.10.00 gikk jeg på vakt vanlig sted ryggsekken medtages. Alt sivilt blir i tilfelle liggende igjen men det får stå sin prøve. No er det kanskje alvor. Dessverre regner det igjen i dag og jeg er våt igjen til en forandring. Stille og rolig på vakten avløses kl.12.45. I dag ble fangen soldat. Da vi kom opp til Tverrvassbu fikk vi beskjed om at 30-40 tyskere var kommet til Urdalseter og at 3.lag 1.tropp var gått i stilling ved øvre bro med ordre å stoppe dem for en hver pris. Forbindelse med laget på Walky-talky kl.14.30 de var da klar. Det ser ut som om tyskerne vil ta oss fra flere sider samtidig (hvis dette ikke er en manøvre). Jeg ble utnevnt til lagordonans for 1.lag 1.tropp. Kl.14.30 meldes om tyske styrker også fra Andvik og Romarheim. 14.45 ordre om evakuering til BA3 kun det nødvendigeste medtaes. Må nok legge igjen det meste. Gjemte min ryggsekk med mesteparten av tøyet ute i en kløft ovenfor Tverrvassbu. Startet med tung bær kl.17.00 for BA3 I

MILITÆRHISTORISK SAMLING - GAUSDAL

hovedkarteret kastet de utrolig mye fint. Kunne fått et Navy set, men for tungt å dra på. Det ble?????. Brent hel greia. I rolig tempo innover . Ved Haugsdalseter sakte videre i regn og sludd og tungt føre. Over elven ved Storevann falt jeg i til magen i stummende mørke. Måtte bære ski. Forsøkte å ...??oss fram til Lille Matre sæter i mørket, men måtte gi oss 01.00.

9/4

Startet igjen kl.07.00 etter en kald natt våte som vi var, jeg ikke minst hadde måtte klumpe oss sammen for å holde varmen nogenlunde. Ved framkomst Lille Matre ble vi sent videre til Matrefallene brukte ca.1/2 time fra Matre. Vakt om natten, umulig å finne fram i mørket for vaktavløsning. Tørket tøy og sov. Fin form heldigvis.

10/4

Start kl.11.00 herlig vær og en flott tur via Lille Matre til Stordalen gård hvor vi ble innkvartert. P.g.a. forholdene i BA2 må vi leve på ½ rasjon inntil videre – blir ikke rare greiene. Hjalp kokken.

11/4

Start kl.06.00 for Østerbø. Herlig sol og skarføre. Til Østerbø ca. 12.00. Fikk utlevert nye støvler, gamasjer, hvit uniform, kniv, bandoler, strømper og lue av fenr. Tvilde. Hentet proviant til 1/4 – 1/2 rasjon. Laget delt. Vi ble sent til Fjordalseter like ved Osland. Etter ca 2 timers tur framme i et koselig g...s...tål ??? – nytt og pent men trekkfullt som bare fy. Endelig hilse på John det var hyggelig. Vi skal være vakt for tyske angrep. Har en herlig utsikt mot Vadheim og Høyanger. Vi har no fått A.F.V. prov???? Herlig men for lite med1/2 rasjon. Vakt og spiste og sov eller solte oss i det herlige været. Jeg er fast kokk. Herlig solskinn, barbering.

12/4

Per og jeg til Østerbø etter kjøtt og poteter og fallskjermduk. Nydelig vær og fin form.. Vakt spiste og solte oss. Snakker bare om mat da den er nokså knapp.

13/4

Herlig solskinn. Spiste, solte oss og holdt vakt. Vi har det jævla koselig vi 4 her. Besøk av lt. Kayser og Eilertsen om form. Og av fenr. Tvilde om etterm

14/4

Herlig vær i dag og litt kaldt men sol heller det enn det forbannede regnet i BA2. En tur til Fjordalseter etter ved. La i bløt tøyet mitt så det kan bli vasket. Ellers spiste, vakt, solte oss og sov. Rene slaraffenlivet dette her.

Mor og far sølvbryllup.

Nye støvler og uniform er prima. Herlig å være tør på bena hver dag. Det er jeg ikke bortskjemt med. Kl.23.00 ankom Hans Losnegard med plenty mat, skadet proviant fra droppet i går natt. Spiste oss gode og mett. Kontakten kom og så gikk vi til Førde for å hente 300kg matvarer som ble båret fram i 2 vendinger av 5 mann. En helvedes jobb, fæl oppstigning. Trette som filler

15/4

var ferdig ca. kl. 08.00 om morgenen. Fint vær, vakt, solte oss og sov. Om aften ned igjen for å hente 50kg kålrot. En fæl jobb da det begynte å regne og ble stummende mørkt, måtte sitte 1 ½ time under en hiller og vente på dagslys. Gikk kl.22.00 hjem kl.05.30. Om dagen var Per til Østerbø med ry..???? . Vi fikk en mann til her 109 Rødbotten, grei kar.

16/4

Strålende vær. Erstad og jeg til Østerbø etter uniform. 15 fly droppet natt til 15/4 så no har vi rikelig med stoff. På hjemvei gikk vi gjennom isen med stor sekk og utstyr, så jeg fikk krympet uniformen min. Heldigvis like ved hytten og nådde bunn da vannet stod til navlen. Tok og vasket meg helt når jeg var i slaget.

17/4

MILITÆRHISTORISK SAMLING - GAUSDAL

Erstad og jeg (herlig vær) alene hjemme de andre etter mat. Vasket håret, barberte meg, smurte støvler og vasket tøy, spiste sov og koste oss, - vakt -. Da de andre ikke var kommet til 19.00 måtte jeg gå og se etter dem Heldigvis intet farlig. Til køys ca.22.00. Kontakten på besøk.

18/4

Sagevik 25 år i dag.. Erstad og jeg til Østerbø i regn og dårlig vær. Bæresoke...????? fra Krokenvann???? Isen på Østerbøvann dårlig. Sov om em.kl.22.00 startet vi for Førde for å hente 90kg makrell/4mann. Heldigvis måneskinn om enn overskyet og regn. Ikke så fælt som sist. Melk.

19/4-45

kl.02.00 befant jeg meg $\frac{3}{4}$ oppe til hytten med ca. 25kg makrell i sekken. Paps skulle sett meg da svedende oppover uren med den tunge bør. Har fått krefter og god kondisjon av dette livet skal jeg si. Vel hjemme trukket jeg for sikkerhets skyld ut i elven og ble våt til knes. Vakt fra 01.00 – 02.30. Sov til kl.09.00. Deilig grøt til frokost. Kl. 10.30 fenr. Tvilde med 6 mann for å hente resten av stoffet fra Førde + makrellen. Fikk $\frac{1}{2}$ eske drops i presang. Regn og drittvær så jeg lå til lunsj og dro meg. Tenker så på de hjemme, føler at de er hos meg i dag. Lunsj! Prim, beans, ost, kjeks, syltetøy og tea. Så koste vi oss litt og laget i stand middagen, stekt makrell med skiver, beans og meat & vegetables. Derpå krem med syltetøy og kakao. Siden drakk vi kakao og spiste kjeks og lot vaktholdet for en stund passe seg selv. Til kvelds kaffe og kjeks. En stille og rolig dag som jeg mer enn gjerne skulle ha tilbrakt hos mor og far sammen med Aud men som forholdene er gikk nok ikke det. De har nok tenkt like meget på meg i dag som jeg på dem, men vi får ta det igjen når denne jobben er ferdig. Får jeg aldri verre 19/4 enn den 25. i dag skal jeg være gla til. Trives godt her oppe, anker meg bare på de hjemme og Aud. Håper de har det bra. Vi lever jo sundt og fint og har mat som greven, og heldigvis rikelig av alt. Tobakken begynner å minke no, det er det eneste men vi har jo mye mer enn de sivile som bare har $\frac{1}{2}$ rasjon no, og det er tidsnok og syte når det er sloppet opp. Sjokolade og drops har vi nok av.

20/4

1 år siden eksplosjonen. Regnet katter og hunder. Sov spiste og holdt vakt intet særlig – rene ferien heldigvis.

21/4

I natt har det snødd et par tommer. Vakt, ute og hørte på orreleiken. Snedde videre hele formiddagen. Vasket undertøy, spiste og holdt vakt. Ut på ettermiddagen sol og da for sneen igjen heldigvis. Er lei av dette sne og slapseføret no, håper det snart blir helt snebart. Tenker så på de hjemme og på Aud i dag, lengter svært etter dem. I dag har vi fått beskjed om endelig oppsetting av styrkene her.. Jeg blir 1.lag, 1.tropp i 1.komp. lag fenr. P.Hauge , troppsjeft. Tvilde, kompanisjef Mowinkel-Nilsen, John er dessverre blitt nestk. i 2. tropp så jeg kommer ikke meget sammen med ham. Til natten ventes dropp og været er lovende. Vi skal til Førde og hente sivilkost igjen i natt.

22/4

Star i måneskinn kl. 01.45 til Førde etter sivilkost 8 mann 300kg. Tilbake kl.06.00 etter en bra tur. Dessverre var jeg dårlig i magen. Ser ut som jeg har fått "magesyke" her a-la dysenteri. Av kontakten fikk vi $\frac{1}{2}$ fløte-krem til desserten og hver 2egg – de smakte. Ellers vakt, sov, spiste. Er svært dårlig i magen kvalm og tynt liv. Herlig sol men kald vind i dag dessverre. Også i dag lengter jeg forferdelig hjem og tenker meget på mor og far og Aud. Skulle ønske dette snart ble slutt så vi kunne treffes igjen. Det skal bli godt å få hilse på dem igjen alle sammen. La meg kl.21.00 og hadde vi senere besøk av kontakten, men jeg sov. Tobakkslaus. Måtte ut og spy ved 12-tiden om natten, løst liv.

23/4

MILITÆRHISTORISK SAMLING - GAUSDAL

Herlig solskinn. Egg til lunsj ellers forsiktig med hva jeg spiste. Sersj. Friid på besøk, hyggelig å se han igjen, lå på haugen og holdt vakt. Det er herlig å ligge her i fjellet når det er fint vær, men jeg lengter hjem i dag og. Fikk i går melding om at 30 tyskere og hird var dratt til fjells ved Fjærland. Der ligger vel folk som oss, og får håpe at de ikke kommer ned igjen. 20 fly hadde droppet plenty stoff i natt og John? ventes til natten. Tobakkslaus i dag og, men det er blitt hentet fra Hope så vi får vel ny forsyning i aften. Flere mann gått gjennom isen på turen. Det blir ikke meg de får til å gå over isen mer no – det er sikkert. Skulle ønske Aud hadde vært her og kunnet nyte livet sammen med meg, for det er flott liv dette – så lenge det varer. Det er rart å tenke på at jeg ikke har sett et kvinnfolk siden jeg kom opp her i fjellet. H...???? har jeg sett 2 ganger – Stordalen og her. Sagvik tilbake kl.22.30 med tobakk og beskjed om at der er kommet plenty U.S.carbiner i natt så vi får hver sin heldigvis. Er lei av sten-gun no.

24/4

Regn og sludd. Kokk. Stille og rolig. Pakket en del siviltøy i boks for å levere kontakten. Erstad og Olsen til Østerbø og kom tilbake om kvelden med de lenge etterlengtede U.S. carbiner. Vakt som vanlig. Begynte så smått å pusse ren for grease m....??? til U.S.en.

25/4

Strålende sol med enkelte sluddbyger iblant, merkelig vær. Kokte og pusset ren karabinen for grease, der var ca. 1 teakboks full på hver. Et delikat våpen. Vaktene gikk fort i det fine været og med pussing av U.S. Fikk ordre om å gå til Østerbø i morgen tidlig kl.07.00. Tvilde gjennom isen.

26/4

Snedd i natt igjen, men bra vær da vi startet kl.07.00 fra Østerbø. Forbudt å gå isen på Stølsvannet men vi tok sjansen og det gikk bra første stykket i strålende sol. Erstad hadde skiene på den andre side av vannet og da vi var over første viken hørte vi rop om hjelp. Vi styrtet til assistanse og etter 20min i vannet ble reddet i god stand. Måtte gå imot land resten av veien, lang omvei. Fikk lurt meg til 50 ekstra skudd og pussesaker. Bæres...????? Til krokvann?? Hvor der hadde vært dropp i natt. Hentet sammen containere og dro med oss til Østerbø. På veien til droppeplassen skjøt jeg en rype som tr...?????. På 10 m hold med U.S. – første skudd . Fikk utlevert skjorte, de er fin-fin så no dropper jeg alt siviltøy hos "Olav kontakt" Snetykkelse og sol vekslet hele dagen og vi var gla da vi var hjemme 22.30 tiden og ble mottatt med geburtsdagsmat i anledning Olsen fødselsdag, kjøtt og eggedosis.

27/4

Bygevær med sludd ellers hadde vi en rolig dag. Erstad av gårde for å redde sekken sin men det mislykkedes. Han hadde med et Bengum m/1300 skudd som vi skulle ha her og jeg satt og pusset det klart til kl.01.00. Det var nesten like "greaset" som U.S. Jeg skal foreløpig betjene det her. Alarm p.g.a. tyskere sett syd for BA3, skjerpet vakthold. Ellers flotte nyheter Berlin snart tatt.

28/4

Regn og sludd. Instruks, bruk av enkeltmannspakker av dr. Gundersen. I natt skal vi til bygden på scheree???? Igjen. Erstad til Østerbø igjen. På vekten plukket jeg rypen klar og la den i vann, den skal spises i morgen. Kl.22.00 kom fenr. Tvilde og fortalte at Hinnebu??? hadde bedt om å få kapitulere betingelsesløst, men det var ikke godtatt da det ikke gjaldt alle de allierte. Samtidig fortalte han at styrker fra 1.komp.B.W. var i kamp med tyske forpatruljer ved Stordalen – ingen detaljer. Det er bestemt at vi ikke blir allierte?? Soldater men friskaner???. Alle distinksjoner skal erstattes av spesielt armbind. Gikk til bygds kl.22.15. I dag 2 mnd siden jeg sist så de hjemme.

29/4

Tilbake fra bra schene?? Med nye melkedrikk kl. 01.30. Ble sittende og prate en stund og diskutere den nye situasjon intet nytt om kampene. En sen nattevakt i regn og sludd og det fortsatte det med hele dagen. Strippet U.S.en barberte og vasket meg. Vakt – satt og så på Seims????? Og pakket vekk tøy som skulle droppes. Fikk beholde den hvite uniformen, skal bli

MILITÆRHISTORISK SAMLING - GAUSDAL

fin skidress. Rypen ble stekt og kokt etter alle kunstens regler og smakte prima – med poteter till! Vakt men ellers rolig dag intet nytt fra B.W. fronten. Vedhogst. Ryggsekk pakket klar til øyeblikkelig utrykking. Erstad ordonans på Østerbø. Vi er vel snart i byen igjen no tenker jeg. Det må no engang bli slutt dette her og. Akkurat som jeg skulle til å nyte rypen kom det ordonans med ordre om utrykning med fullt feltutstyr. Tok bare med div. pers.pap??? og strømpebytte ...???... grå genser. Restene leverer Sagvik til Kontakten snarest og kl.19.30 bar det av sted med ski på nakken. Tyskerne hadde angrepet våre styrker og ..??. 3 norske falt. Wernøe. Lampe, fenr. Mathiesen, 4 tyske drept (3..???- 1 Bengun) alle drept nærmest ved ulykkestilfelles. Wernøe skutt som p...??????. På Fjordseter fikk vi litt mat og så videre til?????.....?????vi en liten kort og?????... til Brengun og så var det videre til Osen. Jeg var med i sikringspatruljen. Tenkte på de hjemme når det går til kamp for alvor. På Osen hilste jeg på John og det var jeg gla for. Han skulle ut og ta 15 tyskere som lå ved Kringlebotten. Vi lovet hverandre at den som kom levende hjem skulle hilse de kjære der hjemme. Han var ikke særlig begeistret for at det ble kamp no på slutten av krigen han heller. Etter en liten hvil og litt mat dro vi 1 ½ time videre til en stilling ved Fossen gård som vi skulle holde .

30/4

Kom dit ca. kl.07.00 våte av svede på kroppen og våt på bena. La oss til å sove i soveposene fullt påkledd etter å ha byttet på det vi hadde av tørt tøy. Nogen på vakt selvsagt. Undres på om jeg kommer levende fra dette. Tenker så på de kjære hjemme. Har med mors brev som jeg leste igjen og maskotten jeg fikk av Aud og bildene og det er jo en trøst i disse spennende lange timer når livet henger i en tynn tråd. Håper inderlig jeg får overleve det, livet vi jo så kjært tross krig og elendighet. Skulle min time komme her nede på post så går mine siste tanker til min elskede mor og far og Aud og Else, så la dette være en siste hilsen om så skulle skje, men jeg ber til Gud at jeg må få se dere enno en gang bare. Vi fikk melding om at 26-27 tyskere hadde vært på vei til Lille Matre. De ble alle skutt med tap av en norsk, dessverre skyldes det bare uforsiktighet. Sol og pent vær om form. Dagen gikk med vakthold og soving. Fullt påkledd med støvler etc. i soveposen, den blir fin. Kl.24.00 kom ordonans med ordre at vi skulle melde oss på Osen igjen snarest. En jævla tur i mørket.

1/5

Sol og pent vær. Vakthold ved Osen om fm. John og hans tropp tilbake, men ble sendt ut med en gang da det var observert 20 – 30 mann i fjellet Klaven, ant. Tyskere. Fossen gård skulle taes i natt men angrepet innstilt p.g.a. ovennevnte patrulje i fjellet. Jeg håper at ikke noe tilstøter John og folkene på turen og at tyskerne snart gir seg. Fikk i dag armbind. Kl.10.55 tysk fly Fieseler Storch over området. Kretset fram og tilbake over hele B.W. kl.12.00 hørte vi en del skudd fra MG. Mulig fra eller mot flyet. Skal tyskerne bruke fly og får vi det fælt. Tyskerne har brent Kringlebotten gård, så no spør det hva de videre fortar seg. John og hans folk er på jakt etter dem. Hilste på Ludvig , han hadde fått Basuka. Gikk i stilling ca.kl.16.00 da det ble bestemt at styrkene ved Fossen seter skulle trekkes tilbake. Samtidig melding om at 20 tyskere var kommet til Nyseter, fenr. Arm??? Og løyt.Kro???? hver med et lag samt fenr. Tvilde med 1.tropp rykket av gårde for å tillitetgjøre dem. Senere melding om at de satt og spiste ved Krokevann. Jeg liker meg ikke tenker så på de kjære der hjemme om de har hørt noget og de engster seg like meget som jeg gjør. Jeg er jo ung og har livet for meg. Håper det går bra og at vi snart er hjemme igjen. Var på vakt til kl.21.00 la meg straks til å sove da jeg kom ned til Osen. Om natten rykket Basukalag ut da tyskerne no var 34. I alt er her no drept 6 norske og 35 tyskere.

2/5

Vekkes kl. 03.45 etter litt søvn og mye frysing på vakt på Klavenfjellet. Blåste så kaldt som bare det. Senere på dag sol og pent vær. I natt var der hørt skyting på Krokevann og i 16 - tiden hørte vi M.G.ild. Det er vel våre styrker som er i kamp med de 34 tyskerne. Nyheten i går kveld meldte om at store forandringer kunne ventes i de nærmeste dager og at det da ble avgjort hvorledes Norge skulle bli åpen krigsskueplass eller ei. Får håpe det er slutt snarest det hele uten at flere norske stryker med. La oss tidlig til å sove.

3/5

MILITÆRHISTORISK SAMLING - GAUSDAL

Ble vekket kl. 05.00 for å ta vakt etter en rolig natt . På vakten regnte det og vi håpet på en rolig dag. Det så det og ut til å bli. Spiste frokost og gikk rundt og dro oss da det kom melding om at ca.30 tyskere var på vei oppe på Klavenfjellet mot Stordalen. Vi fikk ordre om å ta imot dem sammen med andre lag, men før vi var rykket ut økte tallet til 70 og før dagen var omme var det kommet 130 tyskere opp. Var ikke særlig høy i hatten da vi rykket fram og la oss i stilling. Stillingen ga dårlig skjul og var nokså utsatt så jeg regnte med at det var slutten. Men ettersom flere tyskere falt og vi fremdeles var i ...?????. Jeg lå som 3er på M.G. og når jeg ikke ladet magasin sov jeg??. Kl.17 – 17.30 kom ordre om tilbaketrekking og Gjesdal fyrte da uten opphold på sitt M.G. for at vi skulle få trekke oss ..????.. bort fra stillingen. Nede på Osen igjen fikk vi ordre om å gå til Stordalen over nye Østerbø og derfra til Skjerjevasshytten. Gml. Østerbø ble sprengt i luften da vi rykket av gårde. Fra Stordalen fortsatte vi oppover til et vann hvor alle overflødige våpen og annet ble kastet i vannet. Så fortsatte marsjen til kl.1.00 om natten.

4/5

Da vi la oss til å sove på noen lyngtuster og flate stener oppe i fjellet. Blåste surt og kaldt men vi fikk da sove noen timer. Kl.05.00 var det av gårde igjen. På veien frokostpause og bytte av ski for de som var skiløper og framme til Skjerjevass kl.11.00. Spiste litt og la oss til å sove på noen snebare hauger . Sov en times tid til alle var kommet da ble vi sammenkalt ved hytten hvor kapt. R. takket for vår innsats og fortalte at vi hadde ødelagt 100 tyske ..??. 6 egne tap, men at han hadde fått ordre fra ..??. om å unngå kamp for enhver pris. Vi ble derfor demobilisert midlertidig. Så gikk et par timer med diskusjon om hvor man skulle søke skipet??? Og kl.16.15 dro vi av gårde etter å ha tatt avskjed med offiseren med kurs for Etterdalen.

5/5

Etter en trettende og lang marsj ankom vi Etterdal kl.01.00 og fikk legge oss til å sove. Ble vekket kl.10.00 med beskjed om å gjøre oss startklare da det var tyskere som hadde tatt båten vi skulle evakueres med. Ca. kl.12.00 startet vi så etter å ha spist litt med kurs for Stulsdalen ..??. vi kom til et sted like ved etter mange diskusjoner ca.8-10 mann sendt fram for å snakke med kontakten og kom tilbake med beskjed om at det var FRED. Full jubel og syngende B.W.sangen dro vi inn til gården. En mann opp til seter for å finne et Navy set og høre nærmere nytt mens vi andre pusset våpen og gjorde det behagelig mens vi ventet på maten. Skuffelsen var ubeskrivelig da han kom tilbake med beskjed om at det ikke var fred her ennå. Vi spiste i en fart og kom oss vekk fra gården. Erstad og jeg startet kl.24.00 for Nøttveit jeg hadde Lars S. og Osv.?? til følge og veiviser.

6/5

Ankom kl.02.30 til Nøttveit ..??. vi vd kont.?? hjelp fikk tak i Johs. N. som fraktet oss ut til Capella og Midnattsol. Her tuslet vi rundt til vi fikk ...????... Telegraf Sørensen bl.a. og vi fikk oss en køy til å sove i, da var klokken 04.20. Sov til ca. 11.00 da fikk vi frokost og sto så opp. Pusset U.S. og pakket sekkene for alle tilfellers skyld. Hørte nyheter og dro oss i solskinn på dekk. Ellers forløp dagen stille.

7/5

Spiste og sov hele dagen . Regnvær. Tobakkslås og grønn i hu.???. Særmelding "Med sovepose og telt" kl.15 og 18.30 så vi må møte St.Urdal snarest i morgen for B.W. igjen. Men det er jo bare bra. Kl.21.00 var freden inntruffet men feires først i morgen. Endelig er det altså slutt. Høres litt rart ut men får vel tro det. Sørensen hadde ringt for å få siviltøy innover, men det får jeg ikke bruk for no. Det er no godt de vet hjemme at det er OK. Skal bli morsomt å dra til byen i uniform, håper det ikke varer for lenge.

8/5

I dag er det altså offisielt freden inntre. Hipp hurra det er jaggu bra. Kl.00.15 kom sersj. Lambak?? Om bord og ...????... at vi skulle møte Store Urdal og at vi ville bli hentet av motorbåt. Vi gjorde våpnene i stand og kledde oss i uniform igjen og la oss så til å sove. Kl. 04.15 blir vi hentet av motorbåt og tøffet så utover fjorden. Et stykke på vei møtte vi en motorbåt og de som var om bord rømte opp (rømte eller svømte?????) opp fjorden da de

MILITÆRHISTORISK SAMLING - GAUSDAL

trodde vi var tyskere. Det viste seg å være presten og sersj. Friid??? sammen fortsatte vi til St. Urdal hvor vi etter en del motorstopp ankom kl. 07.30 Spiste litt og ble så satt på vakt. Strålende sol og varmt. Kapt. Kom og vi fikk høre at vi ikke kom til byen i dag. Kolosal skuffelse blant alle. Dagen gikk med eksersis av forskjellig art. Om aften John og jeg lang tur og diskuterte. Vakt 11.00-01.00 Tobakk cig. 24t.

9/5

Revelje kl. 07.00. frokost og oppstilling og ..???. av B.W. i alt 225 mann ..???. kom og 3 ikke møtt. Dessverre ser det ut til at vi ikke kommer til byen i dag heller. Snakk om at vi må levere inn våpen og uniform når vi kommer til byen. Spekulerer på hvorledes jeg skal klare å få tak i en U.S. til minne om denne tiden. Vakt 12.00 – 14.00. Skal bli hyggelig å treffe kjente når vi endelig kommer til byen og at det ikke vil dra for lenge ut, når det er fred. Vi har ikke hatt mye føling av fredsgleden her med all eksersisen og maset, men det kommer vel. I dag er det dessverre overskyet og. Om enn eksersis. Kl. 18.30 ble vi kalt til mønstring og kapt. fortalte at han hadde fått ...???. fra London om at vi skulle fortsette til Bergen snarest og overta vaktholdet. Start kl. 12.00 etter å ha lastet om bord proviant og spist litt mat gikk vi om bord. Kl. 20.45 la vi fra land og med jubel gikk turen til Bergen hvor vi ankom kl. 23.00. Oppstilling og under mengdens hurrarop avmarsjerte vi til Kathedralskolen hvor vi ble innkv. Fikk skiver og melk. Et stort øyeblikk da vi gikk i land og marsjert oppover.

10/5

Revelje kl. 07.00 frokost og så stilling kl. 09.00. Avmarsj. Så til Fridalen skole. På veien hilste på Rigmor som foralte at alt sto vel til med Aud og de hjemme. På Fridalen fikk jeg ringt etter Aud og hun og Vesla og svigermor kom opp og hilste på meg. Ordentlig gla over å se dem igjen. 1. tropp ble vaktlag. Aud var hjemme og hentet barbersaker til meg. Utrykning kl. 13.00 til Bristol for å rydde opp i gaten. Siden tilbake til F. hvor jeg hilste på Aud igjen. Kl. 14.30 til Bristol for event vakthold. Retur kl. 16.00. Besøk av mor og Tommen. Spiste, vasket meg og tok skjegget (uke gml) og ringte så til Aud og ba henne komme bort. Kom ca. kl. 18.20 og vi satt og pratet hyggelig til kl. 19.45. Spiste så aftens og snakket så litt med Aud før vi dro til Bristol på vakt igjen. Vasket og ryddet i gaten.

11/5

Avløsning kl. 01.00. Sov i fint værelse på Bristol til kl. 05.00 da vi igjen overtok vakten til kl. 9.00. Regn og surt. Hilste på en del kjente fra ..???. Tilbake til F. hvor vi sov til kl. 14.00 spiste så middag og dro oss til kl. 17.00. Vi ble lovet perm, men den ble inndradd og kl. 17.00 dro vi på vakt til Tinghuset for å passe på arresterte N.S. De ble stillet i stram giv akt med ansiktet mot veggen. Et herlig syn! Vakt kl. 21.00

12/5

Vakt på

MILITÆRHISTORISK SAMLING - GAUSDAL

Bak i "Dagboken " hadde han notert dette:

Sivilt utstyr lagt igjen hos "kontakten" i Førde i Sogn: Olav Førde Bjordal

Mountain Pack I: Finlandslue, 2 par tynne strømper, sorte hansker, kalott, rødt sjal, 7 lommeduker, seler, blå hansker, brune sokker, pene grønne strømper, 1 par grå sokker.

Mountain Pack II: ?

Privat utstyr lagt igjen i B.A. 2.

18/3

Kalvedalen: 1 hatt (grå)
1 regnfrakk (far's)

18/3

Ludvig Sæther: 1 sovepose (brun)

18/3

John Höeg: 1 sovepose (brun)

Tverrvassbu: Ryggsekk, skibindinger, kniv, pyjamas, sommerundertøy, slipover, strekkbukse

8/4: Overall, sjal, 2 skjorter, sko, 3 bøker, 13 kompass, primus, silent killing knife, slips, grå hansker